Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi obsega:

- Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94 z dne 18. 3. 1994),

- Odločbo o razveljavitvi 10. člena zakona o referendumu in o ljudski iniciativi in o ugotovitvi skladnosti z ustavo njegovega 9. člena ter neskladnosti z ustavo njegovega drugega odstavka 15. člena (Uradni list RS, št. 13/95 z dne 3. 3. 1995),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – ZRLI-A (Uradni list RS, št. 38/96 z dne 19. 7. 1996),

- Odločbo o oceni ustavnosti drugega odstavka 19. člena, drugega odstavka 23. člena in tretjega odstavka 46. člena zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 43/96 z dne 2. 8. 1996),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – ZRLI-B (Uradni list RS, št. 59/01 z dne 19. 7. 2001),

- Odločbo o razveljavitvi 47. člena zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 11/03 z dne 31. 1. 2003),

- Odločbo o ugotovitvi neskladnosti zakona o referendumu in o ljudski iniciativi z ustavo in razveljavitev 24. člena tega zakona (Uradni list RS, št. 48/03 z dne 23. 5. 2003),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – ZRLI-C (Uradni list RS, št. 83/04 z dne 29. 7. 2004),

- Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi – uradno prečiščeno besedilo – ZRLI-UPB1 (Uradni list RS, št. 24/05 z dne 11. 3. 2005),

- Odločbo o delni razveljavitvi 2. oddelka II. Poglavja Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 24/05 z dne 11. 3. 2005),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – ZRLI-D (Uradni list RS, št. 139/06 z dne 29. 12. 2006),

- Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi – uradno prečiščeno besedilo – ZRLI-UPB2 (Uradni list RS, št. 26/07 z dne 23. 3. 2007),

- Odločbo o ugotovitvi, da so Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi ter prvi odstavek 3. člena, kolikor se nanaša na Vlado Republike Slovenije, in šesti odstavek 4. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji v neskladju z Ustavo (Uradni list RS, št. 6/18 z dne 2. 2. 2018),

- Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – ZRLI-E (Uradni list RS, št. 52/20 z dne 15. 4. 2020),

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi – ZRLI-F (Uradni list RS, št. 30/24 z dne 5. 4. 2024).

ZAKON

O REFERENDUMU IN O LJUDSKI INICIATIVI

(neuradno prečiščeno besedilo št. 14)

Datum začetka uporabe: 20.04.2024

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja referendum o spremembi ustave, zakonodajni referendum, referendum o mednarodnih povezavah in posvetovalni referendum o vprašanjih iz pristojnosti državnega zbora.

Ta zakon ureja tudi ljudsko iniciativo za spremembo ustave in za sprejem zakona.

2. člen

Referendum o ustanovitvi občine ureja poseben zakon.

V postopku za izvedbo referenduma o ustanovitvi občine se smiselno uporabljajo določbe tega zakona glede vprašanj, ki s posebnim zakonom niso drugače urejena.

3. člen

Določbe tega zakona o postopku za izvedbo referenduma se smiselno uporabljajo tudi za referendum v samoupravni lokalni skupnosti, kolikor ni s tem ali drugim zakonom drugače določeno.

II. REFERENDUM

1. REFERENDUM O SPREMEMBI USTAVE

4. člen

Na referendumu o spremembi ustave volivke in volivci (v nadaljnjem besedilu: volivci) odločajo o potrditvi spremembe ustave, ki jo je sprejel državni zbor, pred njeno razglasitvijo.

5. člen

Državni zbor razpiše referendum o spremembi ustave, če to zahteva najmanj trideset poslancev.

Zahteva za razpis referenduma iz prejšnjega odstavka se lahko vloži v sedmih dneh po sprejemu ustavnega zakona o spremembi ustave.

5.a člen

Zahteva za razpis referenduma se lahko nanaša na ustavni zakon o spremembi ustave v celoti oziroma na enega ali več njegovih posameznih vsebinsko zaokroženih delov.

Zahteva za razpis referenduma se lahko nanaša na ustavni zakon o spremembi ustave v celoti, kadar ustavni zakon vsebuje le posamezno spremembo ustave ali več med seboj povezanih sprememb ustave.

Kadar ustavni zakon obsega več med seboj nepovezanih sprememb ustave, se zahteva za razpis referenduma lahko nanaša le na posamezni vsebinsko zaokrožen del ustavnega zakona ali na več takih delov. Za vsebinsko zaokrožen del ustavnega zakona se šteje del, ki vsebuje posamezno, z drugimi deli nepovezano spremembo ustave ali več med seboj povezanih, a z ostalimi deli nepovezanih sprememb ustave. Ob teh pogojih se lahko vloži tudi več zahtev za razpis referenduma.

Zahteva za razpis referenduma se ne sme nanašati samo na izvedbeni del ustavnega zakona o spremembi ustave.

5.b člen

Zahteva za razpis referenduma mora vsebovati opredelitev predmeta referenduma v skladu s 5.a členom tega zakona in referendumsko vprašanje v skladu z opredelitvijo predmeta referenduma.

Zahtevi morajo biti priloženi podpisi najmanj trideset poslancev na poimenskem seznamu.

5.c člen

Če se zahteva za razpis referenduma nanaša na ustavni zakon o spremembi ustave v celoti, se referendumsko vprašanje glasi: "Ali ste za to, da se uveljavi sprememba ustave, vsebovana v ustavnem zakonu, ki ga je sprejel državni zbor na seji dne …?".

Če se zahteva za referendum nanaša samo na posamezen vsebinsko zaokrožen del ustavnega zakona o spremembi ustave, se referendumsko vprašanje glasi: "Ali ste za to, da se uveljavi sprememba ustave, vsebovana v … (navesti alineo, odstavek, člen ali člene ustavnega zakona, ki vsebujejo posamezen vsebinsko zaokrožen del ustavnega zakona), ki ga je sprejel državni zbor na seji dne …?".

Če se zahteva za razpis referenduma nanaša na več posameznih, vsebinsko zaokroženih delov ustavnega zakona o spremembi ustave, se referendumsko vprašanje oblikuje za vsak tak del posebej v skladu s prejšnjim odstavkom in se glasuje o vsakem referendumskem vprašanju posebej.

5.č člen

Če v zahtevi predmet referenduma ni opredeljen v skladu s 5.a členom tega zakona ali če referendumsko vprašanje ni oblikovano v skladu z opredelitvijo predmeta referenduma in 5.c členom tega zakona, predsednik državnega zbora pred sejo ali državni zbor na seji pozove predlagatelje, naj zahtevo v določenem roku, ki ne sme biti krajši od treh dni, ustrezno dopolnijo oziroma popravijo. Če tega ne storijo, državni zbor odloči, da referenduma ne razpiše.

V primeru iz prejšnjega odstavka lahko predlagatelji zahteve v osmih dneh po odločitvi državnega zbora, da referenduma ne razpiše, zahtevajo, naj to odločitev preizkusi ustavno sodišče. Predstavnik predlagateljev o tem obvesti državni zbor. O taki zahtevi odloči ustavno sodišče v tridesetih dneh po prejemu zahteve. Če ustavno sodišče ugotovi, da je odločitev državnega zbora neutemeljena, jo razveljavi.

5.d člen

Državni zbor razpiše referendum v osmih dneh po vložitvi zahteve oziroma po predložitvi dopolnjene oziroma popravljene zahteve ali po prejemu odločitve ustavnega sodišča, s katero razveljavi odločitev državnega zbora, da referenduma ne razpiše.

6. člen

Sprememba ustave je na referendumu potrjena, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da se glasovanja udeleži večina vseh volivcev. Število vseh volivcev se ugotavlja od števila volivcev, vpisanih v evidenco volilne pravice na dan glasovanja na referendumu. Ta podatek iz evidence volilne pravice ugotovi ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, osmi dan po dnevu glasovanja na referendumu in ga v 48 urah posreduje Državni volilni komisiji.

Državna volilna komisija na podlagi podatkov ministrstva, pristojnega za evidenco volilne pravice, najpozneje devet dni pred dnem glasovanja v informativne namene na svojih spletnih straneh objavi število volilnih upravičencev v volilnih imenikih, sestavljenih v skladu z zakonom, ki ureja evidenco volilne pravice.

7. člen

Če je sprememba ustave na referendumu potrjena, državni zbor razglasi ustavni zakon o spremembi ustave.

Če se je na referendumu odločalo o delu ustavnega zakona o spremembi ustave, ki na referendumu ni bil potrjen, državni zbor razglasi ustavni zakon o spremembi ustave v delu, ki je bil na referendumu potrjen, in v delu, ki ni bil predmet referenduma.

8. člen

Dve leti po razglasitvi odločitve na referendumu državni zbor ne sme sprejeti ustavnega zakona o spremembi ustave, ki bi bil vsebinsko v nasprotju z odločitvijo volivcev.

2. ZAKONODAJNI REFERENDUM

9. člen

Na zakonodajnem referendumu volivci odločajo o uveljavitvi zakona, ki ga je sprejel državni zbor, pred njegovo razglasitvijo.

10. člen

(razveljavljen)

Opomba: razveljavitvena odloc#ba US
Sklic: Odločba US

11. člen

Postopek za razpis referenduma se začne na podlagi pobude volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma (v nadaljnjem besedilu: pobuda), ki jo lahko vloži vsak volivec, politična stranka ali drugo združenje volivcev (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj referenduma). Predlagatelja referenduma v celotnem postopku razpisa referenduma in v postopku varstva pravice glasovanja na referendumu zastopa predstavnik, to je prvopodpisani na seznamu podpisnikov pobude (v nadaljnjem besedilu: predstavnik predlagatelja referenduma). Če je predstavnik predlagatelja referenduma odsoten ali zadržan, lahko za zastopanje pooblasti drugopodpisanega na seznamu podpisnikov pobude, ki v tem primeru opravlja naloge predstavnika predlagatelja referenduma. Drugopodpisani na seznamu podpisnikov pobude lahko zastopa predlagatelja referenduma tudi brez pooblastila prvopodpisanega, kadar prvopodpisani pooblastila iz upravičenih razlogov ne more dati ali če je nedosegljiv.

Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj dva tisoč petsto volivcev. Volivec lahko da podporo posamezni pobudi le enkrat. Podpora volivca pobudi je nepreklicna. Podpore pobudi morajo biti zbrane na seznamu, na katerem je na vsakem listu seznama navedeno osebno ime oziroma naziv predlagatelja referenduma, referendumsko vprašanje in zakon, na katerega se zbiranje podpisov za podporo pobudi nanaša. Podpisnike na posameznem listu seznama se oštevilči. Seznam podpor vsebuje naslednje osebne podatke podpisnikov: osebno ime in EMŠO, lastnoročni podpis ter datum podpisovanja seznama. Na seznamu ni dovoljeno zbirati drugih osebnih podatkov.

Pobuda vsebuje referendumsko vprašanje v skladu s 16.c členom tega zakona in podatke o predlagatelju referenduma v skladu z 12. členom tega zakona. Pobudi se priloži izvirnik seznamov podpor iz prejšnjega odstavka. Pobuda se vloži najpozneje sedmi dan po sprejetju zakona pri pristojni službi državnega zbora.

Predsednik državnega zbora pošlje kopijo seznama podpor ministrstvu, pristojnemu za vodenje evidence volilne pravice, ki najpozneje v dveh delovnih dneh po prejemu preveri pravilnost navedbe osebnih podatkov na seznamu in volilno pravico podpisnikov. Če se istočasno v preverjanje posreduje več seznamov podpor, se za vsak dodaten seznam rok za preverjanje podaljša za dodatna dva delovna dneva. V številu podpisnikov ne upošteva podpisnikov, katerih osebni podatki na seznamu niso navedeni tako, da bi omogočali enolično identifikacijo, in tistih, ki nimajo volilne pravice. Če je pobudo na seznamu podprlo več kot dva tisoč petsto podpisnikov, ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, preverjanje zaključi po ugotovitvi, da ima dva tisoč petsto podpisnikov volilno pravico in ostalih podpisnikov ne preverja.

Ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, o številu podpisnikov z volilno pravico obvesti predlagatelja referenduma in predsednika državnega zbora. Prejeto kopijo seznama vrne državnemu zboru, izdela kopijo preverjenega dela seznama in jo v skladu s predpisi o upravnem poslovanju vloži v spis, hrani dve leti, nato pa uniči.

Zahtevo za razpis referenduma (v nadaljnjem besedilu: zahteva) lahko vloži predlagatelj referenduma pod pogojem, da je bila predhodno vložena pobuda v skladu s tem zakonom. Zahteva mora biti podprta s podpisi najmanj štirideset tisoč volivcev. Rok za zbiranje podpisov volivcev za podporo zahtevi je petintrideset dni. Zahteva vsebuje referendumsko

vprašanje v skladu s 16.c členom tega zakona in podatke o predlagatelju referenduma v skladu z 12. členom tega zakona. Zahtevi se priloži potrdilo o skupnem številu podpor v evidenci volilne pravice iz tretjega odstavka a16.c člena tega zakona.

Zahteva se vloži najpozneje sedmi dan po preteku roka za zbiranje podpisov volivcev za podporo zahtevi pri pristojni službi državnega zbora.

Rok za vložitev pobude in zahteve se izteče ob 16. uri na zadnji dan roka iz tretjega odstavka tega člena oziroma sedmega odstavka tega člena. Pobuda in zahteva morata biti pisni, naslovljeni na predsednika državnega zbora in vloženi osebno s strani predstavnika predlagatelja referenduma pri pristojni službi državnega zbora.

Če je vložena pobuda v skladu s tretjim odstavkom tega člena, državni zbor zakona ne pošlje v razglasitev do poteka roka za vložitev zahteve iz sedmega odstavka tega člena. Če zahteva v tem roku ni vložena, pošlje državni zbor zakon v razglasitev.

Predlagatelj referenduma lahko pobudo ali zahtevo umakne. Pobudo lahko umakne do vložitve zahteve, zahtevo pa do razpisa referenduma. V tem primeru pošlje državni zbor zakon v razglasitev.

12. člen

V pobudi in zahtevi se navedejo osebno ime oziroma naziv, prebivališče oziroma sedež, telefon in elektronski naslov predlagatelja referenduma ter osebno ime, prebivališče, telefon in elektronski naslov prvopodpisanega in drugopodpisanega na seznamu podpisnikov pobude za razpis referenduma.

Zaradi zagotovitve preglednosti postopka izvedbe zakonodajnega referenduma so javno dostopni podatki o osebnem imenu oziroma nazivu, občini prebivališča oziroma sedeža predlagatelja referenduma ter podatki o osebnem imenu in občini prebivališča prvopodpisanega na seznamu podpisnikov pobude za razpis referenduma. Podatki so javno dostopni do objave odločitve iz 53.č člena tega zakona, kadar referendum ni izveden, pa do objave zakona, glede katerega so se izvajali postopki za razpis referenduma, v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predsednik državnega zbora, pristojna služba državnega zbora in ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, varujejo osebne podatke volivcev s seznama podpor podpisnikov iz drugega odstavka 11. člena tega zakona, razen podatkov o prvopodpisanem in drugopodpisanem na seznamu, kot zaupne.

12.a člen

(črtan)

13. člen

Če državni zbor na podlagi zahteve državnega sveta zakon ob ponovnem odločanju ponovno sprejme, se rok sedmih dni za vložitev pobude iz tretjega odstavka 11. člena tega zakona šteje od dneva sprejetja zakona pri ponovnem odločanju. V tem primeru se upoštevajo tudi že zbrani podpisi, s katerimi je bila podprta pobuda pred ponovnim odločanjem o zakonu. Če je bila pobuda že vložena, je v tem primeru ni treba ponovno vložiti.

14. člen

(črtan)

15. člen

(črtan)

16. člen

(črtan)

16.a člen

Če je pobuda vložena v skladu z zakonom, predsednik državnega zbora v sedmih dneh po njenem prejemu obvesti o dani pobudi ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, in določi koledarski rok, v katerem se zbirajo podpisi volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma. Če je v skladu z zakonom vloženih več pobud, se za vsako določi koledarski rok, v katerem se zbirajo podpisi volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma. Predsednik državnega zbora o določitvi koledarskega roka obvesti predlagatelja referenduma. Če bi koledarski rok, v katerem se zbirajo podpisi volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma, v celoti ali deloma padel v čas med 15. julijem in 31. avgustom, predsednik državnega zbora določi koledarski rok, ki začne teči 1. septembra. Če bi koledarski rok za zbiranje podpisov v celoti ali deloma padel v čas med 25. decembrom in 2. januarjem, predsednik državnega zbora na zahtevo predlagatelja referenduma določi koledarski rok, ki začne teči 3. januarja.

Pristojna služba državnega zbora najpozneje dan pred dnem, ko začne teči rok za zbiranje podpisov volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma, objavi oznako zahteve za razpis referenduma in koledarski rok, v katerem se zbirajo podpisi volivcev za podporo zahtevi, v medijih.

16.b člen

Volivec lahko da podporo posamezni zahtevi le enkrat. Volivec da podporo zahtevi tako, da lastnoročno podpiše podporo, na kateri so navedeni zahteva za razpis referenduma, na katero se nanaša, in osebni podatki volivca (osebno ime, datum rojstva in stalno oziroma začasno prebivališče). Podpora volivca zahtevi je nepreklicna.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Volivec da svojo podporo zahtevi osebno pred uradno osebo upravne enote, ne glede na kraj stalnega prebivališča, s podpisom tako, da se volivčev podpis zajame z uporabo digitalne podpisne naprave. Volivec uradni osebi predloži veljaven uradni identifikacijski dokument, na podlagi katerega uradna oseba preveri njegovo identiteto in volilno pravico. Če uradna oseba ugotovi, da so izpolnjeni zakonski pogoji za veljavno oddajo podpore zahtevi, podatke o podpori vnese v evidenco volilne pravice. Volivec lahko da podporo zahtevi v času, ko teče rok za zbiranje podpisov, v poslovnem času na vseh upravnih enotah in krajevnih uradih upravnih enot.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Volivec lahko da podporo zahtevi tudi prek državnega portala eUprava z naprednim elektronskim podpisom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski podpis. Volivec se v državni portal eUprava prijavi z uporabo sredstva elektronske identifikacije najmanj srednje ravni zanesljivosti, kot jo določa zakon, ki ureja elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja. Prek državnega portala eUprava se elektronsko podpisana vloga za oddajo podpore posreduje upravni enoti. Če so izpolnjeni zakonski pogoji za veljavno oddajo podpore zahtevi, se podatke o podpori vnese v evidenco volilne pravice, o čemer se obvesti podpisnika. Če podpisnik ne izpolnjuje z zakonom določenih pogojev, se podpore ne vnese v evidenco volilne pravice in se o tem obvesti podpisnika. Vloga za oddajo podpore se na upravni enoti evidentira v dokumentarni sistem v skladu s predpisi o upravnem poslovanju. Po zaključku roka za zbiranja podpisov za podporo zahtevi se dostop do vlog onemogoči in se jih hrani dve leti, nato pa briše. Dostop do vlog je dovoljen pristojnim državnim organom zaradi preiskovanja storitve kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, ali na zahtevo sodišča.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Osebe, ki so med tekom roka za zbiranje podpisov v bolnišnici, socialnovarstvenem zavodu, ki opravlja institucionalno varstvo, priporu, zavodu za prestajanje kazni zapora, vzgojnem zavodu, prevzgojnem domu ali zavodu za usposabljanje, lahko svojo podporo zahtevi dajo tako, da njihov podpis na predpisanem obrazcu podpore potrdi oseba, ki jo za potrjevanje identitete volivcev določi odgovorna oseba te institucije.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Osebe, ki med tekom roka za zbiranje podpisov stalno ali začasno prebivajo v tujini, lahko svojo podporo zahtevi dajo tako, da njihov podpis na predpisanem obrazcu podpore potrdi uradna oseba diplomatsko-konzularnega predstavništva Republike Slovenije v tujini ali oseba, ki jo za potrjevanje identitete volivcev določi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve. Podpis oseb, ki med tekom roka za zbiranje podpisov kot pripadniki Slovenske vojske v tujini opravljajo vojaško službo in jim podpisa na predpisanem obrazcu podpore ni mogoče potrditi v skladu s tem odstavkom, lahko potrdi pristojni poveljnik.

Osebe, ki imajo v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno ali začasno prebivališče in zaradi daljše hude bolezni ali invalidnosti ne morejo na upravno enoto in ne prebivajo v institucijah iz četrtega odstavka tega člena, lahko svojo podporo zahtevi dajo na predpisanem obrazcu podpore pred uradno osebo pristojnega organa, ki takšne osebe obišče na domu najpozneje tri dni pred iztekom roka za zbiranje podpisov podpore zahtevi. Uradna oseba pristojnega organa poskrbi tudi za vnos podatkov o podpori v evidenco volilne pravice.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Potrditev podpisa podpore na obrazcu iz četrtega in petega odstavka tega člena ali obisk uradne osebe iz šestega odstavka tega člena se lahko zahteva najpozneje sedem dni pred potekom roka za zbiranje podpisov podpore zahtevi.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Če je podpora zahtevi dana na način iz četrtega ali petega odstavka tega člena, mora volivec podpisan in potrjen obrazec podpore posredovati upravni enoti, ne glede na kraj stalnega prebivališča. Volivec lahko posreduje podpisan in potrjen obrazec podpore tudi predlagatelju referenduma, ki mora pred vložitvijo zahteve poskrbeti, da se podatki o podpori vnesejo v evidenco volilne pravice. Uradna oseba upravne enote vnese podatke o podpori v evidenco volilne pravice, če obrazec podpore prejme najpozneje zadnji dan roka za zbiranje podpisov podpore zahtevi.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Če podpore zahtevi ni mogoče dati na način oddaje z uporabo digitalne podpisne naprave iz drugega odstavka tega člena, se volivcu na upravni enoti omogoči oddaja podpore na predpisanem obrazcu podpore. Če so izpolnjeni zakonski pogoji za veljavno oddajo podpore zahtevi, se podatke o podpori vnese v evidenco volilne pravice.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Če je podpora zahtevi dana na način iz četrtega, petega, šestega ali devetega odstavka tega člena, upravna enota prejet obrazec ob vnosu podatkov o podpori shrani v evidenco volilne pravice, original pa vloži v spis v skladu s predpisi o upravnem poslovanju. Po zaključku roka za zbiranje podpisov za podporo zahtevi se dostop do dokumenta onemogoči in se ga hrani dve leti, nato pa uniči. Dostop do dokumentov je dovoljen pristojnim državnim organom zaradi preiskovanja storitve kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, ali na zahtevo sodišča.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Obrazec iz četrtega, petega, šestega in devetega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za evidenco volilne pravice.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

a16.c člen

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

V evidenco volilne pravice se pri volivcu vnesejo in zbirajo naslednji podatki:

– zakon, na katerega se podpora pobudi nanaša, podatek o osebnem imenu oziroma nazivu predlagatelja referenduma in datum, ko je bila pobuda vložena, ter oznako in datum preverjanja podpor pobudi;

– zakon, na katerega se podpora zahtevi nanaša, podatek o osebnem imenu oziroma nazivu predlagatelja referenduma, oznaka in datum pričetka in zaključka zbiranja podpor;

– podpis volivca v podporo zahtevi, razen v primerih iz četrtega, petega, šestega ali devetega odstavka 16.b člena tega zakona, ko se v evidenco volilne pravice vnese podpisani obrazec podpore;

– datum vnosa podatkov o podpori, pobudi oziroma zahtevi v evidenco volilne pravice ter pristojni organ vnosa in uradna oseba, ki je izvedla vnos.

Podatki iz prejšnjega odstavka se lahko iz evidence volilne pravice posredujejo na zahtevo volivca, ki lahko pridobi le podatek, ki se vodi o njem, ali na zahtevo sodišča.

Ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, na zahtevo predlagatelja referenduma in v skladu z dogovorom s predlagateljem referenduma, vendar ne več kot enkrat dnevno, sporoča predlagatelju referenduma število podpor, vnesenih v evidenco volilne pravice, po posameznih upravnih enotah in število podpor, oddanih prek državnega portala eUprava. Najpozneje četrti dan po poteku roka za zbiranje podpisov volivcev za podporo zahtevi ministrstvo, pristojno za evidenco volilne pravice, predlagatelju referenduma izda potrdilo o skupnem številu podpor v evidenci volilne pravice ter hkrati o tem obvesti državni zbor.

Podatki iz prvega odstavka tega člena se po poteku petnajstih dni od datuma zadnjega dneva preverjanja podpor pobudi oziroma od zaključka roka za zbiranje podpisov za podporo zahtevi blokirajo in se nato hranijo še pet let, potem pa brišejo. Dostop do blokiranih podatkov je dovoljen pristojnim državnim organom zaradi preiskovanja storitve kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, ali na zahtevo sodišča.

16.c člen

Pobuda in zahteva vsebujeta referendumsko vprašanje, ki se glasi: »Ali ste za to, da se uveljavi zakon … (navesti naslov zakona), ki ga je sprejel državni zbor na seji dne …?«.

17. člen

(razveljavljen)

Opomba: razveljavitvena odloc#ba US
Sklic: Odločba US

18. člen

(razveljavljen)

> **Opomba:** razveljavitvena odloc#ba US
> **Sklic:** Odločba US

19. člen

(razveljavljen)

> **Opomba:** razveljavitvena odloc#ba US
> **Sklic:** Odločba US

20. člen

Če referendumsko vprašanje ni oblikovano v skladu s 16.c členom tega zakona, ga predsednik državnega zbora v soglasju z vlagateljem pobude oziroma zahteve nemudoma, vendar najkasneje v treh dneh, ustrezno popravi. Če soglasje ni pridobljeno, predsednik državnega zbora pozove vlagatelja pobude oziroma zahteve, naj referendumsko vprašanje v roku, ki ne sme biti krajši od treh dni, ustrezno dopolni oziroma popravi. Če referendumskega vprašanja ne dopolni oziroma ne popravi, se šteje, da je bila zahteva oziroma pobuda umaknjena.

21. člen

Če se pobuda nanaša na zakon, o katerem v skladu z drugim odstavkom 90. člena Ustave Republike Slovenije referenduma ni dopustno razpisati, državni zbor v štirinajstih dneh po vložitvi pobude sprejme sklep, s katerim ugotovi, da referenduma ni dopustno razpisati, in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. V sklepu se navedejo razlogi, zaradi katerih referenduma ni dopustno razpisati.

Predlagatelj referenduma lahko v petnajstih dneh od objave sklepa iz prvega odstavka tega člena zahteva, da ustavno sodišče preizkusi ustavnost tega sklepa. Zahteva se vloži pri ustavnem sodišču in je pravočasno vložena le, če jo ustavno sodišče fizično prejme pred iztekom roka. Če je zahteva poslana v elektronski obliki in podpisana z naprednim elektronskim podpisom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski podpis, je pravočasna, če jo je pred iztekom roka prejel informacijski sistem ustavnega sodišča ali informacijski sistem za sprejem vlog, vročanje in obveščanje. Predlagatelj referenduma lahko zahtevo umakne do odločitve ustavnega sodišča. Ustavno sodišče pošlje državnemu zboru informacijo o tem, ali je bila vložena zahteva in o njenem umiku. Ustavno sodišče odloči o zahtevi v tridesetih dneh.

Če državni zbor sprejme sklep iz prvega odstavka tega člena, zakona ne pošlje v razglasitev, dokler ustavno sodišče ne posreduje informacije, da zahteva v skladu z drugim odstavkom tega člena ni bila vložena. Če je zoper sklep državnega zbora na ustavno sodišče vložena zahteva iz drugega odstavka tega člena, zakona ne pošlje v razglasitev do objave odločitve ustavnega sodišča v Uradnem listu Republike Slovenije, da sklep državnega zbora iz prvega odstavka tega člena ni v neskladju z ustavo oziroma do seznanitve, da je zahteva umaknjena.

Če ustavno sodišče ugotovi, da je sklep državnega zbora iz prvega odstavka tega člena v neskladju z ustavo, ga razveljavi.

Sklep iz prvega odstavka tega člena zadrži zbiranje podpisov volivcev za podporo zahtevi za razpis referenduma in potek roka za njihovo zbiranje. Zbiranje podpisov se v primeru odločitve ustavnega sodišča, da je sklep državnega zbora v neskladju z ustavo, nadaljuje naslednji dan po objavi odločbe ustavnega sodišča v Uradnem listu Republike Slovenije, kar se objavi na spletni strani državnega zbora.

21.a člen

Ne glede na določbe tega zakona državni zbor na predlog vlade sprejme sklep, s katerim ugotovi, da referenduma ni dopustno razpisati, ker gre za zakon o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč, takoj po preteku sedmih dni od sprejetja zakona. Če državni svet odloči, da glede zakona ne bo zahteval, da državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem še enkrat odloča, državni zbor sprejme sklep takoj po prejemu obvestila o takšni odločitvi državnega sveta. Če državni svet zahteva, da državni zbor o zakonu ponovno odloča, državni zbor sprejme sklep takoj po ponovnem sprejetju zakona. Sklep mora vsebovati razloge, zaradi katerih referenduma ni dopustno razpisati.

Po sprejetju sklepa iz prejšnjega odstavka se zakon pošlje v razglasitev. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije skupaj z zakonom.

Sklep iz prvega odstavka tega člena se ne sprejme, če državni svet v sedmih dneh po sprejetju zakona ne sprejme nobene odločitve iz prvega odstavka tega člena in pobuda v tem roku ni bila vložena.

Če je bila glede zakona iz prvega odstavka tega člena vložena pobuda, se s sprejetjem sklepa iz prvega odstavka tega člena šteje, da ni bila vložena. Državni zbor o tem obvesti predlagatelja referenduma.

Zahtevo za oceno ustavnosti zakona zaradi kršitve drugega odstavka 90. člena Ustave Republike Slovenije lahko v petnajstih dneh od uveljavitve zakona iz prvega odstavka tega člena vloži le vsak volivec. Ustavno sodišče o zahtevi odloči v tridesetih dneh.

Ko vlada pošlje predlog zakona in predlog sklepa o nedopustnosti referenduma iz prvega odstavka tega člena v obravnavo državnemu zboru, ju hkrati pošlje tudi državnemu svetu.

22. člen

Državni zbor razpiše referendum z odlokom v sedmih dneh po vložitvi popolne zahteve. Če državni zbor razpiše referendum po opravljeni ustavnosodni presoji sklepa državnega zbora iz prvega odstavka 21. člena tega zakona, zahteva in pobuda za oceno ustavnosti odloka o razpisu referenduma iz razloga nedopustnosti razpisa referenduma nista dovoljeni.

23. člen

Zakon je na referendumu zavrnjen, če proti njemu glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti zakonu glasuje najmanj petina vseh volivcev. Število vseh volivcev se ugotavlja od števila volivcev, vpisanih v evidenco volilne pravice na dan glasovanja na referendumu. Ta podatek iz evidence volilne pravice ugotovi ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, osmi dan po dnevu glasovanja na referendumu in ga v 48 urah posreduje Državni volilni komisiji.

Državna volilna komisija na podlagi podatkov ministrstva, pristojnega za evidenco volilne pravice, najkasneje devet dni pred dnem glasovanja v informativne namene na svoji spletni strani objavi število volilnih upravičencev v volilnih imenikih, sestavljenih v skladu z zakonom, ki ureja evidenco volilne pravice.

24. člen

(razveljavljen)

Opomba: razveljavitvena odloc#ba US
Sklic: Odločba US

24.a člen

Državni zbor pošlje zakon, ki ni bil zavrnjen na referendumu, v razglasitev takoj po objavi razglasitve odločitve iz 53.č člena tega zakona.

25. člen

Eno leto po razglasitvi odločitve na referendumu državni zbor ne sme sprejeti zakona, ki bi bil vsebinsko v nasprotju z odločitvijo volivcev.

2.A REFERENDUM O MEDNARODNIH POVEZAVAH

25.a člen

Na referendumu iz 3.a člena Ustave Republike Slovenije se volivci vnaprej izjavijo o prenosu izvrševanja dela suverenih pravic na mednarodne organizacije ali o vstopu v obrambno zvezo, ki se ureja z mednarodno pogodbo (v nadaljnjem besedilu: referendum o mednarodnih povezavah).

25.b člen

Državni zbor lahko razpiše referendum iz 25.a člena tega zakona po lastni odločitvi na predlog vlade, najmanj desetih poslancev ali poslanske skupine (v nadaljnjem besedilu: predlagatelji).

V predlogu za razpis referenduma mora biti jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma.

Če referendumsko vprašanje ni oblikovano v skladu s prejšnjim odstavkom, predsednik državnega zbora pred sejo ali državni zbor na seji pozove predlagatelja oziroma predstavnika predlagatelja, naj predlog v določenem roku, ki ne sme biti krajši od treh dni, ustrezno dopolni oziroma popravi. Če ga ne dopolni oziroma popravi, lahko to stori državni zbor sam, ali pa o predlogu za razpis referenduma ne odloča.

25.c člen

Predlog za razpis referenduma se lahko vloži pred podpisom mednarodne pogodbe iz 25.a člena tega zakona kot tudi po njenem podpisu, vendar pa najpozneje do začetka druge obravnave predloga zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe v državnem zboru.

25.č člen

Če je do sprejetja odločitve o razpisu referenduma vloženih več predlogov za razpis referenduma, državni zbor določi eno ali več referendumskih vprašanj.

25.d člen

O predlogu za razpis referenduma državni zbor odloči v tridesetih dneh. Odločitev o razpisu referenduma sprejme državni zbor z večino glasov vseh poslancev.

Če v postopku ratifikacije mednarodne pogodbe ustavno sodišče presoja njeno skladnost z ustavo, državni zbor do izdaje mnenja ustavnega sodišča odloži odločanje o predlogu za razpis referenduma.

25.e člen

Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali.

25.f člen

Državni zbor je vezan na odločitev volivcev na referendumu.

Državni zbor mora pri ratifikaciji mednarodne pogodbe, na katero se je nanašalo referendumsko vprašanje, upoštevati odločitev volivcev. Vezanost državnega zbora preneha, če do ratifikacije mednarodne pogodbe ne pride.

25.g člen

Če je bil referendum o mednarodnih povezavah izveden, glede zakona o ratifikaciji take mednarodne pogodbe referenduma ni dopustno razpisati.

3. POSVETOVALNI REFERENDUM

26. člen

Državni zbor lahko razpiše posvetovalni referendum o vprašanjih iz svoje pristojnosti, ki so širšega pomena za državljane.

27. člen

Državni zbor lahko razpiše posvetovalni referendum na celotnem območju države ali na določenem ožjem območju, kadar vprašanje zadeva samo prebivalce tega ožjega območja.

28. člen

Državni zbor lahko razpiše posvetovalni referendum, preden končno odloči o posameznem vprašanju.

29. člen

Državni zbor ni vezan na izid posvetovalnega referenduma.

III. POSTOPEK ZA IZVEDBO REFERENDUMA

1. RAZPIS REFERENDUMA

30. člen

Akt o razpisu referenduma določa vrsto referenduma, akt, o katerem se odloča na referendumu, besedilo vprašanja, ki se daje na referendum, dan razpisa referenduma in dan glasovanja na referendumu.

Akt o razpisu referenduma se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

31. člen

Z dnem, ki je določen kot dan razpisa referenduma, začnejo teči roki za opravila, ki so potrebna za izvedbo referenduma.

32. člen

Za dan glasovanja na referendumu se določi nedelja ali drug dela prost dan.

Za isti dan glasovanja se lahko razpišeta dva ali več referendumov.

33. člen

Od dneva razpisa referenduma do dneva glasovanja ne sme preteči manj kakor trideset dni in ne več kakor leto dni. Določitev dneva glasovanja, do katerega preteče več kot petinštirideset dni od dneva razpisa referenduma, sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino navzočih poslancev.

Rok iz prejšnjega odstavka ne teče v času, določenem v prvem odstavku 16.a člena tega zakona.

34. člen

Najpozneje petnajst dni pred dnem glasovanja se akt o razpisu referenduma objavi na način, ki ga določi Državna volilna komisija. Besedilo akta, o katerem se odloča na referendumu, se objavi tudi na spletnih straneh državnega zbora. Če je akt, o katerem se odloča na referendumu, zakon o spremembah oziroma dopolnitvah zakona, se na spletnih straneh državnega zbora objavi tudi prečiščeno besedilo zakona z vidno označenimi spremembami in dopolnitvami, ki ga pripravi pristojna služba državnega zbora.

Za objavo akta o razpisu referenduma skrbi Državna volilna komisija.

Stroški objave se krijejo iz sredstev, namenjenih za izvedbo referenduma.

2. PRAVICA GLASOVANJA NA REFERENDUMU

35. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo državljani, ki imajo pravico voliti v državni zbor.

Za vsako glasovanje na referendumu se sestavijo volilni imeniki v skladu z zakonom, ki ureja evidenco volilne pravice.

36. člen

Glasovanje na referendumu je tajno.

Glasuje se z glasovnicami.

37. člen

Glasuje se osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščencu.

Pri glasovanju morata biti zagotovljena svoboda odločanja in tajnost glasovanja.

Nihče ne sme biti klican na odgovornost zaradi glasovanja na referendumu, niti se ne sme od njega zahtevati, naj pove, kako je glasoval oziroma zakaj ni glasoval.

3. ORGANI ZA IZVEDBO REFERENDUMA

38. člen

Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo postopek za volitve v državni zbor.

Pooblastila predlagatelja liste kandidatov v skladu z zakonom, ki ureja volitve v državni zbor, ima v postopku za izvedbo referenduma predstavnik predlagatelja referenduma.

Državna volilna komisija lahko določi tudi druge osebe, ki imajo pravico določiti zaupnike za spremljanje dela volilnih organov.

39. člen

Državna volilna komisija:

- skrbi za zakonitost izvedbe referenduma,
- daje drugim volilnim organom strokovna navodila za izvedbo referenduma in nadzira njihovo delo,

- predpiše obrazce za izvrševanje tega zakona,
- določa enotne standarde za material in druge materialne pogoje za izvedbo referenduma,
- opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z izvedbo referenduma na diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini in ugotavlja skupen izid glasovanja z volišč na teh predstavništvih ter po pošti iz tujine, če je volilno gradivo v zakonitem roku prispelo k Državni volilni komisiji,
- ugotavlja in objavlja izid referenduma,
- opravlja druge naloge, ki jih določa ta zakon.

40. člen

Volilna komisija volilne enote:

- opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z izvedbo referenduma,
- ugotavlja izid glasovanja v volilni enoti.

41. člen

Okrajna volilna komisija:

- določa volišča,
- imenuje volilne odbore,
- opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z izvedbo referenduma,
- ugotavlja izid glasovanja v volilnem okraju.

42. člen

Za vsako glasovanje na referendumu se imenujejo volilni odbori, ki vodijo glasovanje na volišču in ugotavljajo izid glasovanja na volišču.

Volilni odbor sestavljajo predsednik in parno število članov ter njihovi namestniki, ki jih imenuje okrajna volilna komisija izmed državljanov, ki imajo stalno prebivališče na območju volilnega okraja.

4. GLASOVANJE IN UGOTAVLJANJE IZIDA GLASOVANJA

43. člen

Glede glasovanja in ugotavljanja izida glasovanja na referendumu se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, kolikor s tem zakonom ni drugače določeno.

44. člen

(črtan)

45. člen

Na volišču je treba razobesiti akt o razpisu referenduma in besedilo akta, o katerem se odloča na referendumu.

46. člen

Glasovnica vsebuje vprašanje, o katerem se odloča na referendumu, in navodilo o načinu glasovanja.

Če se glasuje o več referendumskih vprašanjih, se o vsakem vprašanju glasuje s posebno glasovnico.

Glasuje se tako, da glasovalec obkroži na glasovnici besedo "za" ali "proti".

47. člen

(razveljavljen)

Opomba: razveljavitvena odloc#ba US
Sklic: Odločba US

47.a člen

Za glasovanje na referendumu na lokalni ravni ne veljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, ki se nanašajo na glasovanje po pošti v tujini in na glasovanje pri diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije.

Volivci, ki so na dan glasovanja v tujini, kjer tam začasno ali stalno prebivajo, lahko na referendumu na državni ravni glasujejo po pošti, če to sporočijo Državni volilni komisiji najpozneje petnajst dni pred dnem glasovanja.

Volivci, ki so na dan glasovanja začasno v tujini, lahko na referendumu na državni ravni glasujejo tudi na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije v tujini, če to sporočijo Državni volilni komisiji v roku iz prejšnjega odstavka.

48. člen

Naknadno glasovanje se opravi, če na posameznem volišču ni bilo izvedeno glasovanje na dan, ki je bil določen za glasovanje z aktom o razpisu referenduma.

Naknadno glasovanje odredi Državna volilna komisija in se opravi najkasneje v petnajstih dneh od dneva, ki je bil določen za dan glasovanja z aktom o razpisu referenduma.

49. člen

Ugotovitev izida glasovanja obsega:

- število volivcev, vpisanih v volilni imenik,

- število volivcev, ki so glasovali po volilnem imeniku,
- število volivcev, ki so glasovali s potrdili,
- skupno število volivcev, ki so glasovali,
- število neveljavnih glasovnic,
- število veljavnih glasovnic,
- število volivcev, ki so glasovali "za",
- število volivcev, ki so glasovali "proti",
- delež volivcev, ki so se udeležili glasovanja na referendumu, od vseh volivcev, ki so na dan glasovanja vpisani v evidenco volilne pravice, kadar se ugotavlja izid referenduma o spremembi ustave, oziroma delež volivcev, ki so glasovali proti uveljavitvi zakona, od vseh volivcev, ki so na dan glasovanja na referendumu vpisani v evidenco volilne pravice, kadar se ugotavlja izid zakonodajnega referenduma.

Kadar se na referendumu glasuje o več referendumskih vprašanjih, se podatki iz prejšnjega odstavka ugotavljajo za vsako referendumsko vprašanje posebej.

Kadar se na referendumu o spremembi ustave glasuje o več referendumskih vprašanjih, se izpolnjevanje pogojev iz 6. člena tega zakona ugotavlja za vsako referendumsko vprašanje posebej.

50. člen

Državna volilna komisija sprejme akt o izidu glasovanja na referendumu in o izidu referenduma in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

5. VARSTVO PRAVICE GLASOVANJA

51. člen

Vsak volivec lahko v desetih dneh po izvedbi referenduma vloži ugovor pri Državni volilni komisiji.

Ugovor iz prejšnjega odstavka se lahko vloži zaradi nepravilnosti pri izvajanju opravil volilnih organov na referendumu, razen nepravilnosti, ki so nastale pri delu Državne volilne komisije, ali nepravilnosti v referendumski kampanji oziroma v zvezi z njenim financiranjem ali nepravilnosti, ki so po svoji naravi v temeljih prizadele poštenost referendumskega postopka.

Zatrjevane nepravilnosti v ugovoru morajo biti natančno in konkretno opisane. Če se v ugovoru zatrjuje, da je pri izvajanju opravil volilnih organov prišlo do nepravilnosti, ki so ali bi lahko privedle do nasprotnega končnega izida referenduma, mora biti v ugovoru opisan tudi vpliv nepravilnosti na končni izid referenduma. Če je ugovor nepopoln ali nerazumljiv, Državna volilna komisija vlagatelja takoj pozove, da ugovor v treh dneh dopolni oziroma popravi. Vročitev poziva se opravi v skladu z zakonom, ki ureja pravdni postopek. Če vlagatelj ugovora poziva ne prevzame v treh dneh od dneva elektronske odpreme oziroma od poskusa vročitve v fizični obliki, velja vročitev za opravljeno s potekom tega roka. Če vlagatelj ugovora v danem roku ne dopolni oziroma popravi, se ugovor zavrže.

Če Državna volilna komisija izve za nepravilnosti iz drugega odstavka tega člena na drug način, kot je določeno v drugem odstavku tega člena, po uradni dolžnosti ugotovi obstoj teh nepravilnosti.

Državna volilna komisija se do zatrjevanih nepravilnosti iz ugovorov in do nepravilnosti, ugotovljenih po uradni dolžnosti, opredeli v aktu iz 50. člena tega zakona, v katerem navede tudi ugovore, ki so bili zavrženi. Pri tem navede osebno ime in kraj prebivališča vlagatelja ugovora in opredelitev do nepravilnosti iz ugovorov, ki so bili obravnavani, in do nepravilnosti, ugotovljenih po uradni dolžnosti, vključno z načinom njihove odprave. Šteje se, da je z objavo akta iz 50. člena tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije opravljena vročitev odločitve Državne volilne komisije vlagateljem ugovora iz tega člena.

Če Državna volilna komisija na podlagi ugovora ali po uradni dolžnosti ugotovi obstoj nepravilnosti iz drugega odstavka tega člena, jih odpravi oziroma njihovo odpravo zahteva od volilnih organov. Volilni organi morajo nepravilnosti odpraviti nemudoma oziroma najpozneje v treh dneh od prejema zahteve. Če je volilni organ napačno ugotovil izid glasovanja, lahko Državna volilna komisija sama ugotovi izid glasovanja.

Če nepravilnosti iz drugega odstavka tega člena ni mogoče odpraviti, so pa takšne, da so ali bi lahko privedle do nasprotnega končnega izida referenduma, Državna volilna komisija s sklepom delno ali v celoti razveljavi glasovanje, na katerem je prišlo do nepravilnosti, odredi in določi datum ponovnega glasovanja, upoštevajoč s tem zakonom določene roke za izvedbo glasovanja na referendumu. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pri odločanju na podlagi prejšnjega odstavka Državna volilna komisija upošteva vse, kar vpliva ali bi lahko vplivalo na izid glasovanja, predvsem pa naravo in težo nepravilnosti, volilno udeležbo in razliko v glasovih za in proti.

Zoper sklep Državne volilne komisije o razveljavitvi glasovanja iz sedmega odstavka tega člena je mogoče vložiti tožbo v skladu s tretjim odstavkom 52. člena tega zakona.

52. člen

Vlagatelj ugovora iz 51. člena tega zakona lahko v petnajstih dneh po objavi akta iz 50. člena tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije vloži tožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče). Tožbo lahko vloži zaradi nepravilnosti iz drugega odstavka 51. člena tega zakona, ki jih Državna volilna komisija ni ugotovila ali niso bile odpravljene.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko v petnajstih dneh po objavi akta iz 50. člena tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije zaradi nepravilnosti iz drugega odstavka 51. člena tega zakona vloži tožbo na vrhovno sodišče tudi volivec, ki v tožbi izkaže, da je za nepravilnosti, ki bi jih bilo mogoče uveljavljati v ugovoru iz 51. člena tega zakona, izvedel šele po izteku roka za vložitev ugovora in da zanje pred iztekom roka za vložitev ugovora ni mogel vedeti.

Vsak volivec lahko v petnajstih dneh po objavi sklepa Državne volilne komisije o razveljavitvi glasovanja iz sedmega odstavka 51. člena tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije vloži tožbo na vrhovno sodišče. Tožba se lahko vloži zaradi kršitev tega zakona ali zaradi napačne ugotovitve dejanskega stanja. Tožba zadrži izvršitev sklepa Državne volilne komisije o razveljavitvi glasovanja iz sedmega odstavka 51. člena tega zakona.

Vsak volivec lahko v petnajstih dneh po objavi akta iz 50. člena tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije vloži tožbo na vrhovno sodišče zaradi nepravilnosti, ki so

nastale pri delu Državne volilne komisije, v referendumski kampanji oziroma v zvezi z njenim financiranjem ali zaradi nepravilnosti, ki so po svoji naravi v temeljih prizadele poštenost referendumskega postopka, niso pa nastale pri izvajanju opravil volilnih organov na referendumu.

52.a člen

V postopku pred vrhovnim sodiščem lahko stranka opravlja procesna dejanja samo po pooblaščencu, ki je odvetnik ali odvetniška družba, razen če je stranka sama odvetnik, Republika Slovenija oziroma državni organ pa samo po višjem državnem odvetniku.

Če tožba ni vložena po pooblaščencu, ki je oseba iz prejšnjega odstavka, vrhovno sodišče ravna v skladu s 53. členom tega zakona, preostalih vlog, ki niso vložene po pooblaščencu, ki je oseba iz prejšnjega odstavka, pa ne upošteva.

Če vloži tožbo volivec, ki ni predstavnik predlagatelja referenduma, jo vrhovno sodišče vroči tudi predstavniku predlagatelja referenduma, ki lahko v petnajstih dneh od vročitve tožbe vrhovnemu sodišču po pooblaščencu iz prvega odstavka tega člena pošlje izjavo, da želi sodelovati v postopku. Ta izjava vsebuje tudi opredelitev do tožbenih navedb. V tem primeru ima v postopku položaj stranke.

Rok za odgovor na tožbo je petnajst dni.

Ob vročitvi tožbe vrhovno sodišče opozori toženo stranko in predstavnika predlagatelja referenduma iz tretjega odstavka tega člena, da lahko odgovori na tožbo oziroma pošlje izjavo vrhovnemu sodišču o vstopu v postopek v 15 dneh od vročitve tožbe, o obveznosti opravljanja procesnih dejanj po pooblaščencu (prvi odstavek 52.a člena) in o pravnih posledicah kršitve te določbe (drugi odstavek 52.a člena), o obveznosti vlaganja vlog v elektronski obliki (drugi odstavek 52.b člena) in o pravnih posledicah kršitve te določbe (tretji odstavek 52.b člena) ter o obveznosti vročanja vlog neposredno med pooblaščenci strank, vključno s pravnimi posledicami kršitve te določbe (četrti odstavek 52.b člena).

Vsa dejstva in dokaze mora tožnik navesti oziroma predlagati v tožbi oziroma tožena stranka v odgovoru na tožbo, predstavnik predlagatelja referenduma iz tretjega odstavka tega člena pa v opredelitvi iz tretjega odstavka tega člena.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko nova dejstva in dokazi navajajo do konca naroka za glavno obravnavo, vendar le, če jih stranke brez svoje krivde niso mogle navesti v tožbi oziroma v odgovoru na tožbo oziroma v opredelitvi iz tretjega odstavka tega člena ali če njihova dopustitev po presoji sodišča ne bi zavlekla reševanja spora.

52.b člen

Tožba se vloži v elektronski obliki pri vrhovnem sodišču, vrhovno sodišče pa jo strankam v postopku vroči v fizični obliki.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz prvega odstavka 28. člena ZRLI-F.:
/
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Vloge strank se vlagajo in sodna pisanja vročajo v elektronski obliki v skladu z zakonom, ki ureja pravdni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

Začne se uporabljati z uveljavitvijo odredb iz prvega in drugega odstavka 28. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Če tožba ni vložena v elektronski obliki, vrhovno sodišče ravna v skladu s 53. členom tega zakona, če ostale vloge niso vložene v elektronski obliki, pa jih ne upošteva.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz prvega odstavka 28. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Vloge se, razen v primeru iz prvega odstavka tega člena, vročajo neposredno med pooblaščenci strank v postopku. Če vloge niso vročene neposredno med pooblaščenci strank v postopku, jih vrhovno sodišče ne upošteva.

Vročitev vlog strank in sodnih pisanj velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame elektronsko ali fizično pisanje. Če vloge oziroma pisanja ne prevzame v treh dneh od dneva elektronske odpreme oziroma od poskusa vročitve v fizični obliki, velja vročitev za opravljeno s potekom tega roka.

Glede elektronskega vročanja sodnih pisanj se začne uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 28. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Vrhovno sodišče takoj obvesti državni zbor o vloženi tožbi in mu pošlje vse svoje odločbe, s katerimi se postopek konča.

52.c člen

Vrhovno sodišče odloča v senatu treh sodnikov.

Odločanje vrhovnega sodišča v skladu s tem poglavjem je nujna zadeva.

Vrhovno sodišče odloči o tožbi po izvedeni glavni obravnavi najkasneje v 30 dneh od prejema odgovora na tožbo ali izteka roka za odgovor na tožbo.

Če ni v tem zakonu drugače določeno, vrhovno sodišče odloča ob smiselni uporabi zakona, ki ureja upravni spor.

53. člen

Vrhovno sodišče tožbo s sklepom zavrže, če:

– je vložena prepozno ali prezgodaj,

– je nepopolna ali nerazumljiva,

– je ne vloži upravičena oseba,

– ni vložena po pooblaščencu, ki je oseba iz prvega odstavka 52.a člena tega zakona,

– ni vložena v elektronski obliki v skladu z 52.b členom tega zakona,

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz prvega odstavka 28. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

– tožnik ob vložitvi tožbe ne izkaže, da je v tožbi zatrjevane nepravilnosti, ki bi jih bilo mogoče uveljavljati v ugovoru iz 51. člena tega zakona, neuspešno uveljavljal že v ugovoru pred Državno volilno komisijo, razen v primeru iz drugega odstavka 52. člena tega zakona.

Pred zavrženjem tožbe, razen v primeru iz prve in tretje alineje prejšnjega odstavka, vrhovno sodišče zahteva od tožnika, naj v treh dneh od vročitve zahteve odpravi pomanjkljivosti, ki so razlog za zavrženje tožbe.

Vrhovno sodišče zahtevo iz prejšnjega odstavka vroči tožniku v elektronski obliki, če to glede na naravo pomanjkljivosti ni mogoče, pa mu jo vroči v fizični obliki. Vročanje se opravi v skladu z 52.b členom tega zakona.

Glede elektronskega vročanja sodnih pisanj se začne uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 28. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

53.a člen

Če vrhovno sodišče ne ugotovi nepravilnosti pri izvajanju opravil volilnih organov na referendumu ali nepravilnosti v referendumski kampanji oziroma v zvezi z njenim financiranjem ali če ugotovi, da tožba iz tretjega odstavka 52. člena tega zakona ni utemeljena, ali če ugotovi nepravilnosti, ki niso privedle ali niso mogle privesti do nasprotnega končnega izida referenduma, ali nepravilnosti, ki po svoji naravi niso v temeljih prizadele poštenosti referendumskega postopka, tožbo zavrne.

53.b člen

Če vrhovno sodišče ugotovi nepravilnosti pri izvajanju opravil volilnih organov na referendumu ali nepravilnosti v referendumski kampanji oziroma v zvezi z njenim financiranjem, ki so ali bi lahko privedle do nasprotnega končnega izida referenduma, ali nepravilnosti, ki so po svoji naravi v temeljih prizadele poštenost referendumskega postopka, tožbi ugodi, delno ali v celoti odpravi akt iz 50. člena tega zakona, delno ali v celoti razveljavi glasovanje na referendumu in odredi ponovno glasovanje. Datum glasovanja v dveh dneh od vročitve sodbe vrhovnega sodišča s sklepom določi Državna volilna komisija, upoštevajoč s tem zakonom določene roke za izvedbo glasovanja na referendumu. Sodba vrhovnega sodišča in sklep Državne volilne komisije se objavita v Uradnem listu Republike Slovenije.

Če vrhovno sodišče ugotovi nepravilnosti pri izvajanju opravil volilnih organov na referendumu, ki so ali bi lahko privedle do nasprotnega končnega izida referenduma, in jih je mogoče odpraviti s sprejetjem novega akta iz 50. člena tega zakona, vrhovno sodišče tožbi ugodi, delno ali v celoti odpravi akt iz 50. člena tega zakona in Državni volilni komisiji naloži sprejetje novega akta iz 50. člena tega zakona skladno z odločbo vrhovnega sodišča.

Pri odločanju na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena vrhovno sodišče upošteva vse, kar vpliva ali bi lahko vplivalo na izid glasovanja, predvsem pa naravo in težo nepravilnosti, volilno udeležbo in razliko v glasovih za in proti.

Če vrhovno sodišče ugotovi, da je tožba iz tretjega odstavka 52. člena tega zakona utemeljena, tožbi ugodi, delno ali v celoti odpravi sklep iz sedmega odstavka 51. člena tega zakona in Državni volilni komisiji naloži sprejetje akta iz 50. člena tega zakona skladno z odločbo vrhovnega sodišča.

53.c člen

Zoper odločitve vrhovnega sodišča v skladu s tem poglavjem ni pritožbe in izrednega pravnega sredstva.

53.č člen

Predsednik državnega zbora po preteku dvajsetih dni od objave akta iz 50. člena tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije razglasi odločitev, ki je bila sprejeta na referendumu, in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Če vrhovno sodišče pred potekom roka iz prejšnjega odstavka državni zbor obvesti, da je bila zoper akt iz 50. člena tega zakona vložena tožba, predsednik državnega zbora razglasi odločitev iz prejšnjega odstavka v treh dneh od prejema sklepa o zavrženju tožbe ali ustavitvi postopka oziroma v treh dneh od prejema sodbe o zavrnitvi tožbe in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

6. DRUGE DOLOČBE

54. člen

Stroški za izvedbo referenduma se krijejo iz državnega proračuna.

55. člen

Glede vprašanj postopka izvedbe referenduma, ki s tem zakonom niso posebej urejena, in glede kazenskih določb se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor.

56. člen

Določbe tega zakona o postopku za izvedbo referenduma se smiselno uporabljajo tudi za izvedbo referenduma v samoupravni lokalni skupnosti, s tem da postopek za izvedbo referenduma vodijo volilni organi, ki vodijo lokalne volitve.

Akt o razpisu referenduma in besedilo akta, o katerem se bo odločalo na referendumu, se objavita v medijih, ki jih določi volilna komisija samoupravne lokalne skupnosti.

V postopku za izvedbo referenduma v samoupravni lokalni skupnosti je za varstvo pravice glasovanja pristojno Upravno sodišče Republike Slovenije.

Stroški za izvedbo referenduma se krijejo iz proračuna samoupravne lokalne skupnosti.

Glede vprašanj postopka za izvedbo referenduma v samoupravni lokalni skupnosti, ki s tem zakonom niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalne volitve, in zakona, ki ureja volitve v državni zbor.

IV. LJUDSKA INICIATIVA

57. člen

Najmanj trideset tisoč volivcev lahko da predlog za začetek postopka za spremembo ustave.

V predlogu mora biti navedeno, v čem in kako naj se ustava spremeni, ter razlogi za spremembo. Predlogu morajo biti priloženi podpisi najmanj trideset tisoč volivcev.

58. člen

Najmanj pet tisoč volivcev lahko predloži državnemu zboru predlog zakona.

Predlog zakona mora vsebovati sestavine, ki jih določa poslovnik državnega zbora. Predlogu morajo biti priloženi podpisi najmanj pet tisoč volivcev.

59. člen

Pobudo volivcem za vložitev predloga iz 57. ali 58. člena tega zakona lahko vloži vsak volivec, politična stranka ali drugo združenje volivcev (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj ljudske iniciative). Predlagatelj ljudske iniciative določi predstavnika, ki ga zastopa v celotnem postopku s pobudo in v postopku s predlogom v državnem zboru (v nadaljnjem besedilu: predstavnik predlagatelja ljudske iniciative).

V pobudi se navede osebno ime oziroma naziv, prebivališče oziroma sedež, telefon in elektronski naslov predlagatelja ljudske iniciative ter osebno ime, prebivališče, telefon in elektronski naslov predstavnika predlagatelja ljudske iniciative. Zaradi zagotovitve preglednosti postopka za izvedbo ljudske iniciative so podatki o osebnem imenu oziroma nazivu, občini prebivališča oziroma sedeža predlagatelja ljudske iniciative javno dostopni do konca postopka v državnem zboru.

Predlagatelj ljudske iniciative k pobudi priloži predlog za začetek postopka za spremembo ustave z osnutkom ustavnega zakona oziroma predlog zakona. Če predlog za začetek postopka za spremembo ustave z osnutkom ustavnega zakona oziroma predlog zakona ne vsebujeta vseh s poslovnikom državnega zbora predpisanih sestavin, predsednik državnega zbora predlagatelja ljudske iniciative pozove, da predlog v tridesetih dneh ustrezno dopolni oziroma popravi. Če predlagatelj ljudske iniciative v tem roku predloga ustrezno ne dopolni oziroma popravi, se šteje, da pobuda ni bila vložena, kar ugotovi predsednik državnega zbora.

Pisno pobudo, naslovljeno na predsednika državnega zbora, vloži osebno predstavnik predlagatelja ljudske iniciative pri pristojni službi državnega zbora.

Predsednik državnega zbora v sedmih dneh od prejema pobude obvesti o dani pobudi ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, in določi koledarski rok, v

katerem se zbirajo podpisi volivcev za podporo predlogu. Rok za zbiranje podpisov volivcev za podporo predlogu je šestdeset dni. Glede ostalih vprašanj se smiselno uporabljajo določbe 16. a člena tega zakona.

Volivec da svojo podporo predlogu iz prvega odstavka tega člena na način, ki je določen v 16.b členu tega zakona.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

V evidenco volilne pravice se pri volivcu vnesejo in zbirajo naslednji podatki:

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

– predlog za začetek postopka za spremembo ustave oziroma predlog zakona, na katerega se podpora nanaša, podatek o osebnem imenu oziroma nazivu predlagatelja ljudske iniciative, oznaka in datum pričetka in zaključka zbiranja podpor;

– podpis volivca v podporo predlogu, razen v primer iz četrtega, petega, šestega ali devetega odstavka 16.b člena tega zakona, ko se v evidenco volilne pravice vnese podpisani obrazec podpore;

– datum vnosa podatkov o podpori predlogu v evidenco volilne pravice ter pristojni organ vnosa in uradna oseba, ki je izvedla vnos.

Podatki iz prejšnjega odstavka se lahko iz evidence volilne pravice posredujejo na zahtevo volivca, ki lahko pridobi le podatek, ki se vodi o njem, ali na zahtevo sodišča.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice, na zahtevo predlagatelja ljudske iniciative in v skladu z dogovorom s predlagateljem ljudske iniciative, vendar ne več kot enkrat dnevno, sporoča predlagatelju ljudske iniciative število podpor, vnesenih v evidenco volilne pravice, po posameznih upravnih enotah in število podpor, oddanih prek državnega portala eUprava. Najpozneje četrti dan po poteku roka za zbiranje podpisov volivcev za podporo predlogu, ministrstvo, pristojno za evidenco volilne pravice, predlagatelju ljudske iniciative izda potrdilo o skupnem številu podpor v evidenci volilne pravice ter hkrati o tem obvesti državni zbor.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Podatki iz sedmega odstavka tega člena se po poteku petnajstih dni od datuma zadnjega dneva preverjanja podpor predlogu blokirajo in se nato hranijo še pet let, potem pa

brišejo. Dostop do blokiranih podatkov je dovoljen pristojnim državnim organom zaradi preiskovanja storitve kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, ali na zahtevo sodišča.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

Predlog za začetek postopka za spremembo ustave z osnutkom ustavnega zakona oziroma predlog zakona predloži predsedniku državnega zbora predstavnik predlagatelja ljudske iniciative najpozneje v tridesetih dneh po preteku roka za zbiranje podpisov volivcev. Predlogu se priloži potrdilo o skupnem številu podpor v evidenci volilne pravice.

Začne se uporabljati z dnem uveljavitve odredbe iz drugega odstavka 27. člena ZRLI-F.: /
Sklic: 29. člen ZRLI-F

IV.A KAZENSKE DOLOČBE

(črtano)

59.a člen

(črtan)

V. KONČNI DOLOČBI

60. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Uradni list SRS, št. 23/77 in 18/88).

61. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.